

ŠKOLNÍ PEDAGOGIKA
ZÁKLADY PEDAGOGIKY
DPS002 **PS 2017**

---

cejkova@phil.muni.cz

CO JE TO PEDAGOGIKA?

Pedagogika je...

Věda o výchově a vzdělávání.

Pedagogika je...

Věda o výchově a vzdělávání.

Věda je...

Systematické poznávání reality.

Pedagogika jako věda

Má-li být pedagogika vědou, neobejde se bez teorie a musí se opírat i o výzkum.

Pedagogika má charakter

- a) **Explorativní: jaké to je:** poskytuje data a zdůvodnění pro popis a explanaci
- b) **Explanační : proč je to takové:** objasňování procesů a jevů edukační reality
- c) **Normativní: jaké by to mělo být:** normy, ideály, vzory, doporučení, jak realizovat edukaci

Pedagogický výzkum

Kvalitativní výzkum

Objevování neobjeveného

- Rozhovory
- Pozorování
- Experiment

- ...

Kvantitativní výzkum

Ověřování objeveného

- Dotazníky
- Pozorování
- Experiment

- ...

Dělení pg disciplín

Základní

- např. obecná pedagogika, dějiny pedagogiky, metodologie pg výzkumu, srovnávací pedagogika, pedagogické teorie, obecná didaktika...

Aplikované

- např. předškolní pedagogika, školní pedagogika, andragogika, gerontopedagogika, muzejní pedagogika, pedagogika volného času, pedagogika rodiny, speciální pedagogika, oborové didaktiky...

Hraniční

- např. sociální pedagogika, filozofie výchovy, vzdělávací politika, pedagogická psychologie...

Pedagogika je...

Věda o **výchově** a vzdělávání.

Výchova je...

... proces záměrného a cílevědomého vytváření a ovlivňování podmínek umožňujících optimální rozvoj každého jedince v souladu s jeho individuálními dispozicemi a stimuluje jeho vlastní snahu stát se autentickou vnitřně integrovanou a socializovanou osobností.

(volně dle Průcha, Walterová, & Mareš, 2003, s. 277 – 278).

Co je to výchova?

Výchova jako...

A) Rozvoj přirozených vloh: výchova rozvíjí potence jedince -svobodný rozvoj dětské přirozenosti bez společenských zásahů a nátlaku - „Vše vychází dobré z rukou stvořitelových, vše se kazí v rukou člověka.“

(Rousseau)

B) Překonávání přirozených sklonů a jejich nahrazování návyky: výchova je formativní činnost - výchova je konverze lidské přirozenosti (dětská nehotovost) a vše, co člověka dělá člověkem, je společenského původu

(Durkheim)

Pedagogika je...

Věda o výchově a **vzdělávání**.

Vzdělávání je...

... je proces záměrného získávání a osvojování vědomostí, dovedností a postojů v dlouhodobém časovém horizontu.

(volně dle Průcha, Walterová, & Mareš, 2003, s. 277 – 278).

Neplést si vzdělávání s...

Vzdělanost: celkový stav vzdělání v sociální skupině.

Vzdělání: osvojené vědomosti, dovednosti, postoje.

Vzdělavatelnost: souhrn předpokladů s nimiž člověk vstupuje do procesu vzdělávání, neboli schopnost jedince vzdělávat se.

Vyučování: organizační struktura vyznačující se cílevědomostí, systematickostí a plánovitostí.

Výuka: cílevědomý, záměrný, organizovaný a plánovitý proces, při kterém dochází ke zprostředkování poznání, k rozvoji schopností a dovedností.

Učení: záměrně navozovaná činnost s cílem systematicky získávat jisté vědomosti, dovednosti, návyky, ale také formy chování a osobních vlastností.

Co je vzdělávání?

Vzdělávání jako...

... to be continued ...